
Предварителна оценка на риска от наводнения
за
Източнобеломорски район за басейново управление

Приложение 15:
Проведени обществени консултации за изготвяне и
представяне на ПОРН

Юли 2021

Предварителната оценка на риска от наводнения за Източнобеломорски район за басейново управление е изготвен с финансовата подкрепа на Кохезионния фонд на Европейския съюз, чрез Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“, по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16M1OP002-4.005 „Изпълнение на проучвания и оценки във връзка с втори ПУРН за периода 2022-2027“ по приоритетна ос 4 „Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища“ за проект: BG16M1OP002-4.005-0001 „ПУРН – втори цикъл 2022-2027“. Бенефициент по проекта е дирекция „Управление на водите“, в партньорство с четирите басейнови дирекции за управление на водите. Дейността е изпълнена от Международна банка за възстановяване и развитие в рамките на Споразумение с Министерство на околната среда и водите за предоставяне на помощни услуги в подкрепа на разработването на ПУРБ и ПУРН за България.

1. Въведение

Съгласно чл. 10 от Директивата за наводненията (ДН) държавите членки оповестяват публично предварителната оценка на риска от наводнения (ПОРН), картите на районите под заплаха от наводнения, картите на районите с риск от наводнения и плановете за управление на риска от наводнения. От друга страна насърчават активното участие на заинтересованите страни в разработването, преразглеждането и актуализирането на плановете за управление на риска от наводнения – част от които е и ПОРН.

В Закона за водите (ЗВ), чл. 146п постановява осигуряването на информацията на обществеността при разработването, извършването на прегледа и актуализирането на плановете за управление на риска от наводнение, както и на предварителната оценка, на решенията и оценката по чл. 146б и на картите за заплаха и риск от наводнения. Начинът за публикуване на информацията за обществеността и сроковете за подаване на становища са регламентирани съответно в чл. 146б и чл. 146с.

При актуализиране на ПОРН за Източнореломорски район за басейново управление на водите се проведеха два типа консултации с обществеността:

- Консултации по време на разработването на ПОРН;
- Консултации за представяне на изготвения проект на ПОРН.

2. Консултации по време на разработването на ПОРН

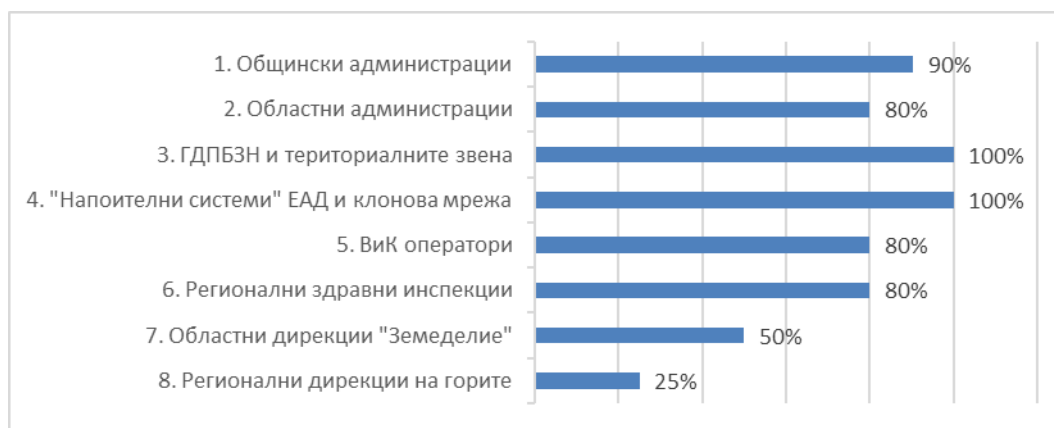
Според Методиката за предварителна оценка на риска от наводнения от 2020 г. провеждането на срещи с цел събиране на информация за изготвяне на ПОРН не е задължително. Необходимо е тези данни да бъдат събрани от компетентните органи предварително, а специфичната информация за минали наводнения – да бъде описвана и архивирана своевременно при случване на събитията. Единствено според чл. 10 от ДН, трябва да бъдат проведени срещи, на които да се оповести публично резултата от ПОРН.

По време на изпълнението на ПОРН 2022-2027 г. беше установено, че липсва детайлна информация за миналите наводнения, случили се в страната в периода 2011 – 2019 г. Тя е необходима за определянето на наводненията със значими неблагоприятни последици и сериозните наводнения, които биха довели в бъдеще до такива, а оттук и за определяне на РЗПРН. Това наложи изпращането на анкети за описание на минали наводнения (вижте Анкета за описание на минали наводнения и инструкциите към нея в *Приложение 1: Минали наводнения със значителни неблагоприятни последици, според чл. 4.2(б) от ДН* от настоящия доклад) до широк кръг от административни структури и организации, в чиито функции са заложили дейности свързани с превенция, защита, подпомагане и възстановяване срещу наводнения, в т.ч.:

- Общински администрации;
- Областни администрации;
- Главна Дирекция «Пожарна безопасност и защита на населението» и териториалните звена;
- „Напоителни системи“ ЕАД, в т.ч. клоновата мрежа;
- ВиК оператори;
- Регионални здравни инспекции;
- Областни дирекции „Земеделие“;
- Регионални дирекции на горите.

Анкетите бяха изпратени на институциите от представители на басейнова дирекция „Източнореломорски район“ и след получаване на отговор, бяха препратени до Изпълнителя. След като анкетите бяха обработени, бяха проведени 4 работни срещи с представители на същите институции, на които постъпилата информация беше прецизирана и допълнена, а също така и непопълнените анкета, предоставиха информация на място.

Общият брой на институциите, до които беше изпратена анкетата и покана за работна среща бяха 158. От тях се отзоваха 132 институции или 84% от запитаните. На Фигура 1 е представен процентът на участниците по институции спрямо общия брой във всяка група.

Фигура 1: Брой институции, които са попълнили анкетата за описание на минали наводнения, представен като % от общия им брой.

Анализът на съдържанието на изпратените анкети показва следното:

- Попълването на подробна информация за последиците от минали наводнения, случили се до 6 години назад във времето е времеемка и ресурсоемка задача, поради факта, че тя не е архивирана в специализирана база данни. За да се възстанови е необходимо да се направи преглед на много и различни документи, а в не малко случаи и допитване до различни експерти. Това води до риск от непълно попълване на анкетата, маркиране на щети, които не са подплатени с конкретни цифри.
- Разбиране за значимо наводнение е субективно и определено попълващите анкети не са запознати с критериите и праговете, заложен в Методиката за предварителна оценка на риска от наводнения от 2020 година. Това може да доведе понякога до подценяване на сериозни събития на определени места или до надценяване на други. Въпросът е субективен и, за да се елиминира това е необходимо своевременно попълване на информацията, заложена в анкетата за описание на минали наводнения към Методиката за предварителна оценка на риска от наводнения от 2020 година.
- В повече от 80% от попълнените анкети, информация за териториалния обхват във формат за директна работа в ГИС среда (kmz, shp или друг) не е предоставена или е с голяма степен на неточност. Представа за обхвата на заливната територия се получава след като се локализират щетите, което е времеемък процес, а понякога не е възможно да бъде направено.

Анкетата за минали наводнения изисква детайлна информация, свързана с различни аспекти на събитието – от обща информация за времето, обхвата и механизма на случване, до регистрираните щети в четирите аспекта: човешко здраве, стопанска дейност, околна среда и културно наследство. Попълването ѝ от различни експерти води до разнообразни

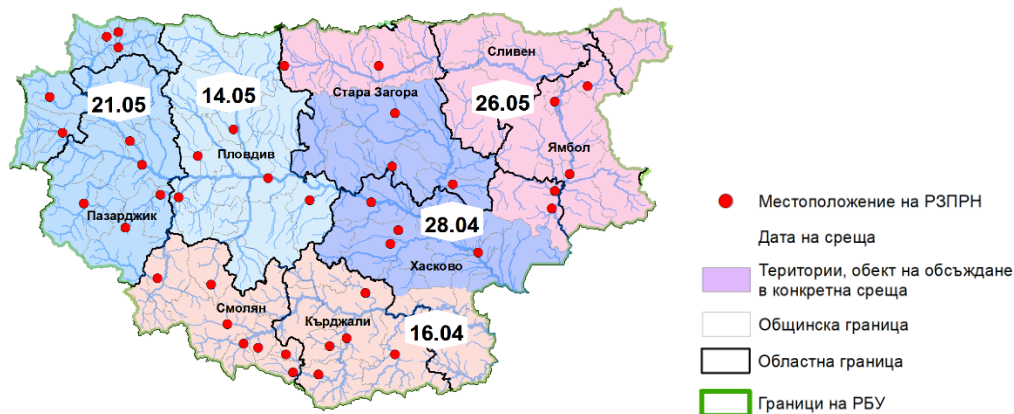
интерпретации. Това е особено видно в случаите, когато едно събитие е обхванало голяма територия и е описано от повече от един експерт. Затова е удачно информацията да бъде въвеждана от специалисти, които познават изискванията на ДН и Методиката за предварителна оценка на риска от наводнения от 2020 година. В конкретния случай, всички анкети, постъпили в резултат на изпълнение на настоящата ПОРН, са допълнително обработени и коригирани в процеса на изготвянето на оценката.

3. Консултации за представяне на изготвения проект на ПОРН

На основание чл.146т, ал.1, т.2 във връзка с чл.146р, ал.1, т.1 от ЗВ, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ обявява на 17 март 2021 г. на Интернет страницата си проекта на актуализирана Предварителна оценка на риска от наводнения за Източнобеломорски район за басейново управление за информиране на обществеността, консултации и писмени становища. Крайният срок за представяне на становища, забележки, препоръки и коментари по документа беше 7 юни 2021 г.

В рамките на срока за консултации бяха проведени пет онлайн срещи със заинтересованите страни, разпределени по поречия:

- Поречие Арда (16 април 2021 г.);
- Долно поречие на р. Марица (28 април 2021 г.);
- Средно поречие на р. Марица (14 май 2021 г.);
- Горно поречие на р. Марица (21 май 2021 г.);
- Поречие на р. Тунджа (26 май 2021 г.).

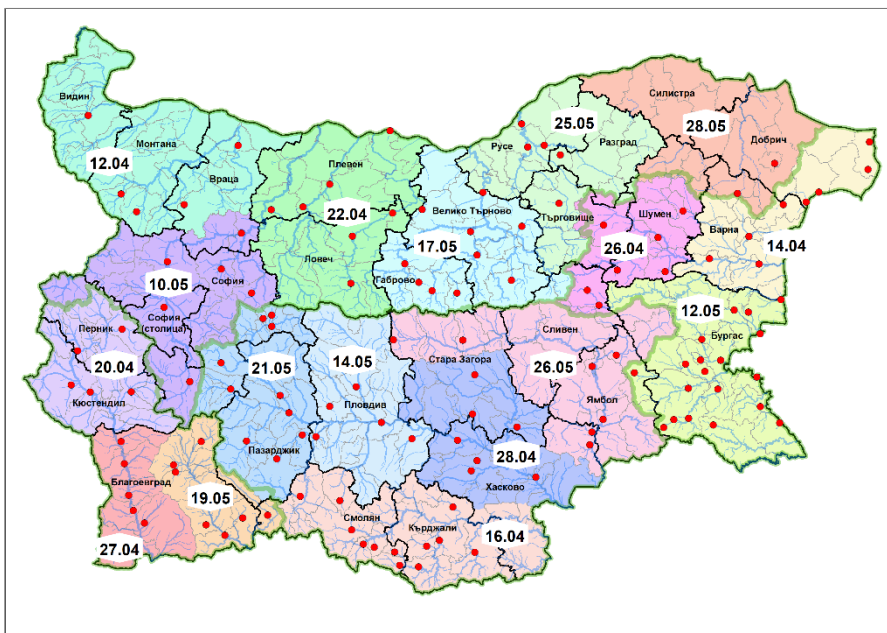

Фигура 2: План-график за провеждане на обществени обсъждания за проект на ПОРН за Източнобеломорски РБУ

Повече информация за проведените обществени консултации е налична на Интернет страницата на басейнова дирекция „Източнобеломорски район“:

https://earbd.bg/indexdetails.php?menu_id=819

Успоредно с това се провеждаха обществени консултации и в останалите три басейнови дирекции.

Фигура 3: План-график за провеждане на обществени обсъждания за проектите на ПОРН на четирите басейнови дирекции

В рамките на консултациите бяха получени 9 писмени становища, както в Министерство на околната среда и водите, така и в басейновата дирекции. Поставените в тях въпроси, коментари и препоръки бяха обсъдени и взети предвид при изготвяне на финалната ПОРН за Източноромански РБУ.

Предварителното планиране на обществените консултации се основаваше на разбирането, че информирането на широката общественост и активното участие на заинтересованите страни трябва да бъде осигурено от самото начало, като активната комуникация и консултации да съпътстват целия процес на разработване на документите. Изготвянето на актуализираната ПОРН бе реализирано при сътрудничество с широк кръг от заинтересовани страни. Този подход за ангажиране на заинтересованите страни от началото на разработването на документите за планиране даде много положителен резултат. По време на обществените консултации заинтересованите страни отбелязаха високото качеството на документите. 98% от анкетираните участници в срещите оцениха получената по време на срещите информация като отговаряща на техните очаквания. В допълнение, по-голяма част от получените писмени становища бяха положителни, отбелязвайки голямото количество извършена работа по подготовка на документите и добрия краен резултат.

При планиране на обществените консултации за ПОРН водещо бе разбирането, че те трябва да са достъпни за всички, които имат интерес към тематиката, като същевременно бе отчетен и факта, че за да са ефективни, участието на обществеността и заинтересованите страни трябва да се търси по теми, които представляват интерес за тях.

Информация за старта на обществените консултации по ПОРН беше разпространена чрез публикации в средствата за масова информация, съгласно изискванията на ЗВ. В допълнение, за предварително идентифицираните ключови заинтересовани страни, бяха потърсени допълнителни канали за информация - чрез изпращане на лично адресирана кореспонденция за старта на обществените консултации и възможностите за обратна връзка, включително чрез участие в планираните онлайн срещи.

Поради ограниченията за провеждане на присъствени срещи поради пандемията от COVID-19, обществените консултации бяха организирани в онлайн среда, като за да се осигури ефективно

участие на всички участници бяха проведени две тестови срещи. В допълнение до всички заинтересовани страни заявили желание за участие бяха изпратени подробни технически указания за включване в дискусиите. Срещите преминаха при високо участие от страна на предварително идентифицираните ключови заинтересовани страни. В петте срещи за Източноевропейски РБУ участваха 144 представители на заинтересованите страни от поканени 193. На [Фигура 4](#) е представено разпределението на заинтересованите страни взели участие в обществените консултации в зависимост от типа на институцията или организацията, която представляват.

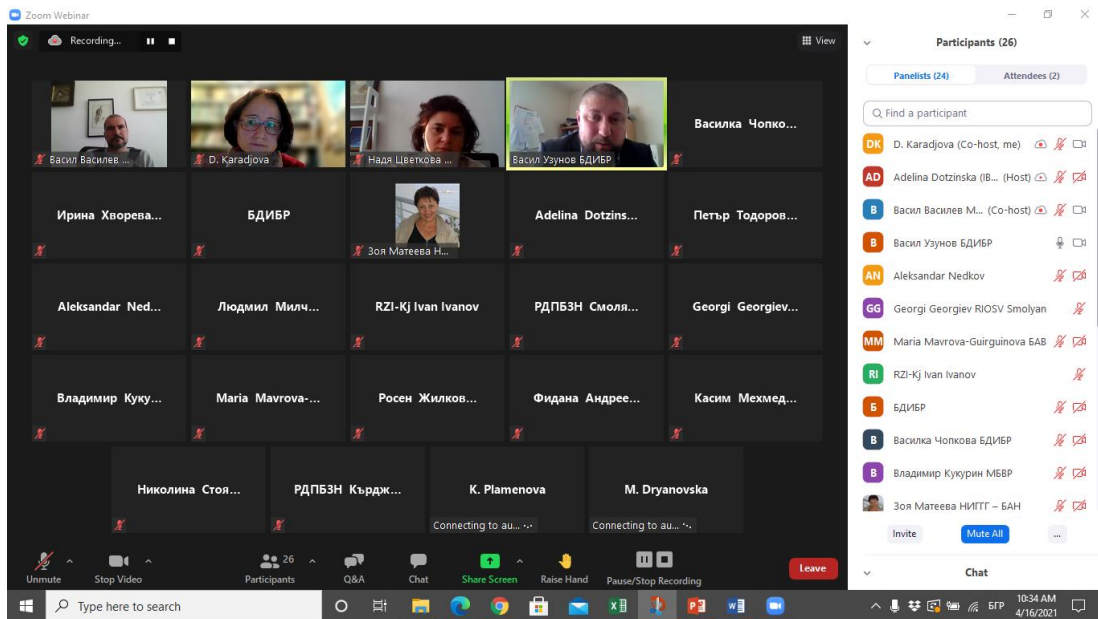
Фигура 4: Разпределение на заинтересованите страни по тип организация

Заинтересованите страни изразиха много високо мнение за усилията за провеждане на ефективни обществени обсъждания, въпреки трудностите, причинени от COVID-19. 99,4% от анкетираните участници в онлайн срещите заявиха, че въпреки този формат на срещите, тяхното участие е било ефективно, включително поради добрата организация на консултациите. Останалите участници в срещите, попълнили анкетата за обратна връзка (0,6%), отбелязаха, че са срещнали трудности за участие свързани с нестабилна Интернет връзка и лоша техническа обезпеченост в тяхната организация.

Всички участници в онлайн срещите, попълнили въпросници за обратна връзка, са дали висока оценка относно организацията на дискусиите. Изразените становища включваха положителни оценки от всички групи заинтересовани страни. Най-висока беше оценката дадена от представителите на юридически лица извършващи стопанска дейност и научните и образователни институции: „Добре организирано и проведено събитие в условията на епидемична обстановка. Имаше възможност за коментари и обсъждания по поставените теми. Поздравления за екипа!“, „Събитието е организирано отлично“, „Информацията беше достатъчна и предварителните включвания ми помогнаха за ефективно за участие. Не срещнах технически проблеми. В условията на пандемия, провеждането на събитието по избрания начин беше добро и според мен успешно решение, което даде възможност и на други колеги да се запознаят с презентациите и дискусиите, които се проведоха.“, „Ползотворна среща“. Висока оценка беше дадена и от представителите на публичната администрация, ангажирана с управлението на риска от наводнения: „Събитието беше много добре организирано. За мен беше изключително полезно присъствието ми на общественото обсъждане“, „Онлайн срещата бе добре организирана и полезна, като ми даде много нови знания, които ще са ми полезни в работата“, „Полезна среща“, „Би било добре, да има по-често такива събития“, „Беше добре структурирано и информацията беше поднесена интересно“, „Много добър е варианта онлайн. Препоръчвам!“, „Добре организирано, с възможност за дискусии и изслушване на всички участници“,

„Прекрасно организирано“.

В същото време, въпреки високите оценки за онлайн срещите, 3,4% от участниците в анкетата представители на публичната администрация изразиха предпочитанията си към присъствени събития: „Презентирането на живо е много по-ползотворно“, „Предпочитаме дискусиите да са присъствени“, „Присъствената форма е по-добра“, „Самата онлайн среща затруднява пряката комуникация за уточняване на подробности за РЗПРН.“.

Фигура 5: Обществено обсъждане в онлайн среда в Източнобеломорски РБУ, 16.04.2021 г.

Анализът на обобщената информация и получената обратна връзка от заинтересованите страни показва, че като цяло избрания подход и реализираните дейности за провеждане на обществените консултации в условията на пандемия са били ефективни и следва да се запазят и при следващия кръг от консултации по ПУРН. Високата оценка за онлайн формата на дискуссионните срещи, дадена от част от заинтересованите страни, предполага, дори и при промяна в епидемиологичната обстановка, да се запази тази възможност за участие. Същевременно, ако епидемиологичната обстановка позволява, е важно да се обърне внимание и на организирането и провеждането на присъствени срещи, тъй като те са предпочитани за част от представителите на публичната администрация и съответно ще дадат възможност за участие на по-голям процент от представителите на тази група заинтересовани страни.

За подобряване обмена на информация и насърчаване на директната комуникация с обществеността и заинтересованите страни, БД ИБР разработи инструмент за координация, получаване и обработване на становища при разработването на етапите на ПУРН. Съществуващата Географска информационна система (ГИС) на БД ИБР е надградена като е разработено уеб приложение за представяне и визуализация на резултатите от публикувания за обществени консултации проект на ПОРН с РЗПРН за Източнобеломорски район.

Приложението и начинът на работа с него бяха представени на проведените от БД ИБР три присъствени срещи по места (по области и по РЗПРН) - в градовете Хасково, Ивайловград и Смолян. За запознаване на останалите заинтересовани страни на територията на Източнобеломорски район, бе организирана и проведена допълнителна онлайн среща.

Като обобщение на резултатите от тези три срещи са коментарите на участниците относно разработения проект на ПОРН, че миналите наводнения са подробно представени, обхваната е голяма по обем информация, а разработеното приложение е изключително полезно,

Приложение 15: Проведени обществени консултации за изготвяне и представяне на ПУРН

представяйки информацията чрез визуализацията в ГИС среда. Над 90% от участниците, попълнили анкета за обратна информация, са отговорили положително на въпроса дали биха ползвали приложението и при следващите консултации при актуализацията на ПУРН.